

ADVIES ERFGOEDRAAD BRASSCHAAT – RUP GUNFIRE – 20 juni 2025

De Erfgoedraad Brasschaat heeft kennis genomen van het overwegingskader “Erfgoedwaarden Gemeente Brasschaat – Gunfiresite & Vliegveld”, opgesteld door Erfgoed Voorkempen. We wensen hierbij **een aanvullend advies** te formuleren **dat verder reikt dan het gemeentelijke aankoopperceel** en dat vertrekt vanuit een bredere erfgoedvisie.

De gebouwen en structuren binnen het projectgebied – met inbegrip van de voormalige paardenstallen, het vliegveld, de vliegtoren, Kamp Noord (Perron Noord) en de Gunfiresite – vormen samen **een waardevol ensemble met een sterke historische, architecturale en ruimtelijke identiteit**. Ze zijn getuige van de militaire geschiedenis van Brasschaat en van het ontstaan en de ontwikkeling van het licht vliegwezen in België.

We onderschrijven het standpunt van Erfgoed Voorkempen dat bijzondere aandacht moet uitgaan naar het behoud van:

- de symmetrische constellatie van de paardenstallen,
- originele materialen en bouwdetails,
- waardevolle interieurkenmerken zoals spantconstructies en vloeren,
- zichtlijnen en de ruimtelijke samenhang van de site.

Daarbij voegen wij het belang toe van een **actieve en duurzame herbestemming** van het erfgoed. Een louter conserverende aanpak is onvoldoende om erfgoed levendig en relevant te houden. Wij pleiten dan ook voor een invulling die de volgende functies combineert:

- **recreatief**
- **educatief**
- **museaal**
- **economisch**

Evenementen zoals ***Winter op Wielen*** tonen aan dat erfgoed en maatschappelijke dynamiek perfect hand in hand kunnen gaan. Economische exploitatie hoeft geen bedreiging te zijn voor erfgoed – integendeel, ze kan net de noodzakelijke motor vormen voor behoud en restauratie.

We zijn van mening dat bijkomende bebouwing binnen de bestaande structuren mogelijk moet zijn, mits het karakter van de gebouwen gerespecteerd wordt. We verwijzen daarbij naar het **‘box-in-box’-principe** zoals toegepast bij herbestemmingen als Tour & Taxis in Brussel. In de boogloodsen kan men op deze manier eigentijdse

functies inplanten zonder het bestaande erfgoed aan te tasten. We volgen het advies om bijbouwen buiten de bestaande volumes te beperken, maar niet categorisch uit te sluiten.

Concreet pleiten we voor:

- een restauratie van de paardenstallen in hun oorspronkelijke staat;
- het behoud van de vliegactiviteiten in samenwerking met de lokale aeroclub;
- herbestemming met oog voor maatschappelijke meerwaarde;
- het behoud van minder waardevolle structuren (zoals de boogloodsen en betonconstructies) in functie van een geïntegreerd toekomstscenario;
- transparantie m.b.t. het aangestelde studiebureau en inzage in hun bevindingen, aangezien deze bepalend zullen zijn voor de verdere ontwikkeling.

De Erfgoedraad benadrukt dat het volledige gebied – en niet enkel het gemeentelijk aankoopperceel – van belang is voor het behoud van het cultureel erfgoed van Brasschaat en van Maria-ter-Heide in het bijzonder.